



IL-KUMMISSJONI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

Brussell, XXX

Abbozz ta'

REGOLAMENT TAL-KUMMISSJONI (UE) Nru .../2010

ta' [...]

li jistabbilixxi rekwiżiti komuni għall-forniment ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru, fir-rigward tal-metodi ta' hidma u l-proċeduri operattivi

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

ABBOZZ TA' REGOLAMENT TAL-KUMMISSJONI (UE) Nru .../...

ta' [...]

li jistabbilixxi rekwiżiti komuni għall-forniment ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru, fir-rigward tal-metodi ta' hidma u l-proċeduri operattivi

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-KUMMISSJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidrat it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,

Wara li kkunsidrat ir-Regolament (KE) Nru 216/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Frar 2008 dwar regoli komuni fil-kamp tal-avjazzjoni ċivili u li jistabbilixxi Aġenzija Ewropea tas-Sikurezza tal-Avjazzjoni, u li jhassar id-Direttiva tal-Kunsill 91/670/KEE, ir-Regolament (KE) Nru 1592/2002 u d-Direttiva 2004/36/KE¹ kif emendat bir-Regolament (KE) Nru 1108/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Ottubru 2009 fil-qasam tal-ajrudromi, il-ġestjoni tat-traffiku tal-ajru u s-sistemi ta' navigazzjoni tal-ajru u li jhassar id-Direttiva 2006/23/KE², u b'mod partikolari l-Artikolu 8b tiegħu,

Wara li kkunsidrat ir-Regolament (KE) Nru 550/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-10 ta' Marzu 2004 dwar il-forniment ta' servizzi ta' navigazzjoni tal-ajru fl-ajru uniku Ewropew³ (ir-Regolament tal-forniment ta' servizz) kif emendat bir-Regolament (KE) Nru 1070/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Ottubru 2009 biex itejjeb il-prestazzjoni u s-sostenibbiltà tas-sistema Ewropea tal-avjazzjoni⁴, u b'mod partikolari l-Artikoli 4 u 6 tiegħu,

Billi:

- (1) Skont ir-Regolament (KE) Nru 216/2008, il-Kummissjoni, assistita mill-Aġenzija Ewropea tas-Sikurezza tal-Avjazzjoni (minn hawn 'il quddiem 'l-Aġenzija'), hija meħtieġa li tadotta regoli ta' implimentazzjoni għall-forniment ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru fl-Unjoni kollha. L-Artikolu 8b tar-Regolament 216/2008 jitlob li dawn ir-regoli ta' implimentazzjoni jkunu bbażati fuq ir-regolamenti adottati skont l-Ajru Uniku Ewropew I. Dan ir-Regolament huwa bbażat fuq ir-Regolament (KE) Nru 2096/2005 tal-20 ta' Diċembru 2005 li jistabbilixxi rekwiżiti komuni għall-forniment ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru⁵.

¹ ĠU L 79, 19.3.2008, p. 1.

² ĠU L 309, 24.11.2009, p.51.

³ ĠU L 96, 31.3.2004, p. 10.

⁴ ĠU L 300, 14.11.2009, p. 34.

⁵ ĠU L 335, 21.12.2005, p. 13.

- (2) Il-forniment ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru fi hdan l-Unjoni għandu jkun soġġett għal ċertifikazzjoni mill-Istati Membri jew mill-Aġenzija. Il-fornituri ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru li jikkonformaw mar-rekwiżiti komuni għandhom jirċievu ċertifikat skont l-Artikolu 7 tar-Regolament (KE) 550/2004 u l-Artikolu 8b(2) tar-Regolament (KE) Nru 216/2008.
- (3) L-applikazzjoni tar-rekwiżiti komuni stabbiliti skont l-Artikolu 6 tar-Regolament (KE) Nru 550/2004 u l-Artikolu 8b tar-Regolament (KE) Nru 216/2008 għandha tkun mingħajr preġudizzju għas-sovranià tal-Istati Membri fuq l-ispazju tal-ajru tagħhom u għall-ħtiġijiet tal-Istati Membri fir-rigward tal-ordni pubbliku, is-sikurezza pubblika u kwistjonijiet ta' difiża, kif stipulati fl-Artikolu 13 tar-Regolament (KE) Nru 549/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-10 ta' Marzu 2004 li jippreskrivi l-qafas għall-ħolqien tal-ajru uniku Ewropew⁶ (ir-Regolament Qafas) kif emendat bir-Regolament (KE) Nru 1070/2009. Ir-rekwiżiti komuni ma jkoprox l-operazzjonijiet u t-taħriġ militari, kif previst fl-Artikolu 1(2) tar-Regolament (KE) Nru 549/2004 u l-Artikolu 1(2) tar-Regolament (KE) Nru 216/2008.
- (4) Id-definizzjoni ta' rekwiżiti komuni għall-forniment ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandha tikkunsidra b'mod xieraq l-istatus legali tal-fornituri tas-servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru fl-Istati Membri. Barra minn hekk, meta organizzazzjoni twettaq attivitajiet differenti mill-forniment ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru, ir-rekwiżiti komuni li għandhom jiġu stabbiliti skont l-Artikolu 6 tar-Regolament (KE) Nru 550/2004 u l-Artikolu 8b(6) tar-Regolament (KE) Nru 216/2008, m'għandhomx japplikaw għal tali attivitajiet oħra jew għar-rizorsi allokat li għal attivitajiet lil hinn mill-forniment ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru, sakemm ma jkunx ipprovdut mod ieħor.
- (5) L-applikazzjoni ta' rekwiżiti komuni għall-fornituri ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandha tkun proporzjonata mar-riskji marbuta mal-karatteristiċi speċifiċi ta' kull servizz, bħalma huma n-numru u/jew in-natura u l-karatteristiċi tal-movimenti pproċessati. F'każ li ċerti forniture ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru jagħzlu li ma jagħmlux użu mill-opportunità li jipprovdu servizzi transkonfinali fi hdan l-ajru uniku Ewropew, awtorità kompetenti għandu jkollha d-dritt li tippermetti lil dawk il-fornituri jikkonformaw rispettivament, b'mod proporzjonat, ma' ċerti rekwiżiti ġenerali għall-forniment ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru u ċerti rekwiżiti speċifiċi għall-forniment ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru. Konsegwentement, il-kundizzjonijiet mehmuża maċ-ċertifikat għandhom jirriflettu n-natura u l-ambitu tad-deroga.
- (6) Sabiex jassiguraw il-funzjonament korrett tal-iskema ta' ċertifikazzjoni, l-Istati Membri għandhom jipprovdu lill-Kummissjoni u lill-Aġenzija l-informazzjoni kollha rilevanti dwar id-derogi mogħtija mill-awtorità kompetenti tagħhom fil-kuntest tar-rapporti annwali tagħhom.
- (7) It-tipi differenti ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru mhux neċessarjament ikunu soġġetti għall-istess rekwiżiti. Għalhekk huwa neċessarju li r-rekwiżiti komuni jiġu aġġustati għall-karatteristiċi speċjali ta' kull tip ta' servizz.

⁶ ĠU L 96, 31.3.2004, p. 1.

- (8) Il-fornituri tas-servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandhom ikunu responsabbli sabiex jagħtu prova tal-konformità, għall-perjodu ta' validità ta' ċertifikat u għas-servizzi kollha koperti.
- (9) Sabiex tkun assigurata l-applikazzjoni effettiva tar-rekwiżiti komuni, għandha tigi stabbilita sistema ta' superviżjoni u spezzjoni regolari tal-konformità ma' dawk ir-rekwiżiti komuni u mal-kundizzjonijiet speċifikati fiċ-ċertifikat. L-awtorità kompetenti għandha teżamina l-adeqwatezza ta' fornitur qabel ma tohrog ċertifikat u kull sena għandha tivvaluta l-konformità kontinwa tal-fornituri ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru li tkun iċċertifikat. Konsegwentement, hija għandha tistabbilixxi u taġġorna kull sena, programm ta' spezzjoni indikattiv li jkopri l-fornituri kollha li tkun iċċertifikat, fuq il-bażi ta' valutazzjoni tar-riskji. Il-programm għandu jippermetti l-ispezzjoni tal-partijiet rilevanti kollha tal-fornituri ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru fi żmien raġonevoli. Meta tivvaluta l-konformità tal-fornituri magħzula ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru u ta' servizzi meteoroloġiċi, l-awtorità kompetenti għandu jkollha d-dritt li tiċċekkja r-rekwiżiti rilevanti li johorgu mill-obbligi internazzjonali fuq l-Istat Membru inkwiżjoni.
- (10) Mingħajr preġudizzju għall-Artikoli 24 u 54 tar-Regolament (KE) Nru 216/2008, ir-reviżjonijiet bejn il-pari tal-awtoritajiet nazzjonali ta' sorveljanza jistgħu jippromwovu ulterjorment approċċ komuni għas-superviżjoni tal-fornituri ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru fil-Komunità kollha. Il-Kummissjoni, f'kooperazzjoni mal-Istati Membri u l-Aġenzija, tista' tirranga dawn ir-reviżjonijiet bejn il-pari, li għandhom ikunu kkoordinati mal-attivitajiet imwettqa fil-qafas tal-Artikoli 24 u 54 tar-Regolament (KE) Nru 216/2008 u kwalunkwe programm internazzjonali ieħor ta' monitoraġġ u sorveljanza. Dan għandu jevita d-duplikazzjoni tax-xogħol. Sabiex ikun jista' jsir skambju tal-esperjenzi u l-aħjar prattiki waqt reviżjoni bejn il-pari, l-esperti għandhom preferibbilment joriġinaw minn awtorità kompetenti jew entità kwalifikata.
- (11) L-Eurocontrol żviluppat Rekwiżiti Regulatorji tas-Sikurezza (ESARRs) li kienu importanti ħafna għall-forniment sigur ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru. Skont ir-Regolament (KE) Nru 550/2004, il-Kummissjoni għandha tidentifika u tadotta d-dispożizzjonijiet rilevanti tal-ESARRs fir-Regolamenti tal-Unjoni. L-ESARRs trasposti fir-Regolament (KE) Nru 2096/2005 kienu l-bażi għal dawn ir-regoli ta' implimentazzjoni.
- (12) Fl-adozzjoni tar-Regolament (KE) Nru 2096/2005, il-Kummissjoni kkonkludiet li ma kienx f'waqtu li tirrepeti ż-żewġ dispożizzjonijiet tal-ESARR dwar ir-rappurtaġġ u l-valutazzjoni tal-okkorrenzi tas-sikurezza fl-ATM, li huma koperti mid-Direttiva tal-Kunsill 94/56/KE tal-21 ta' Novembru 1994 li tistabbilixxi l-prinċipji fundamentali li jirregolaw l-investigazzjoni ta' aċċidenti u incidenti tal-avjazzjoni ċivili⁷ u mid-Direttiva 2003/42/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Ġunju 2003 dwar rapporti ta' okkorrenza fl-avjazzjoni ċivili⁸. Madankollu, għandhom jiġu introdotti dispożizzjonijiet godda dwar l-okkorrenzi tas-sikurezza li jitolbu li l-awtorità kompetenti tivverifika jekk il-fornituri ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru, u wkoll il-fornituri ta' servizzi ta' komunikazzjoni, navigazzjoni jew sorveljanza, jissodisfawx l-arranġamenti meħtieġa sabiex ikopru r-rappurtar u l-valutazzjoni ta' tali okkorrenzi.

⁷ ĠU L 319, 12.12.1994, p. 14.

⁸ ĠU L 167, 4.7.2003, p. 23.

- (13) B'mod partikolari għandu jiġi rikonoxxut li, qabel xejn, il-ġestjoni tas-sikurezza hija dik il-funzjoni tas-servizzi tat-traffiku tal-ajru li tassigura li jkunu ġew identifikati, valutati u mtaffija b'mod sodisfaċenti r-riskji kollha tas-sikurezza, u li, it-tieni, approċċ formali u sistematiku għall-ġestjoni tas-sikurezza u s-sistemi ta' ġestjoni, lejn approċċ totali tas-sistema, jimmassimizza l-benefiċċji tas-sikurezza b'mod viżibbli u traċċabbli. L-Aġenzija għandha tevalwa ulterjorment ir-rekwiżiti tas-sikurezza ta' dan ir-regolament u tintegrahom fi struttura regolatorja komuni għas-sikurezza tal-avjazzjoni ċivili.
- (14) Sakemm l-Aġenzija tkun żviluppat il-miżuri ta' implimentazzjoni li jittrasponu l-istandards rilevanti tal-ICAO f'miżuri ta' implimentazzjoni, mezzi aċċettabbli ta' konformità, speċifikazzjonijiet ta' ċertifikazzjoni u materjal ta' gwida tal-Unjoni, il-fornituri ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandhom joperaw f'konformità mal-istandards rilevanti tal-ICAO. Sabiex jiffaċilitaw il-forniment transkonfinali ta' servizzi, u sakemm tiġi finalizzata l-ħidma tal-Aġenzija li tittrasponi l-istandards tal-ICAO fil-miżuri rilevanti, l-Istati Membri, u l-Kummissjoni u l-Aġenzija, li fejn ikun rilevanti jaġixxu f'kooperazzjoni mill-qrib mal-Eurocontrol, għandhom jaħdmu sabiex inaqqsu d-differenzi nnotifikati mill-Istati Membri fl-applikazzjoni tal-istandards tal-ICAO fil-qasam tas-servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru bil-għan li jinkiseb sett komuni ta' standards bejn l-Istati Membri fi ħdan l-ajru uniku Ewropew.
- (15) L-arrangamenti nazzjonali differenti fir-rigward tar-responsabbiltà m'għandhomx jimpedixxu fornitur ta' servizz ta' navigazzjoni bl-ajru milli jidhol fi ftehimiet dwar il-forniment transkonfinali ta' servizzi, ladarba jkunu ġew stabbiliti arrangamenti biex ikopru t-telf għad-danni li jirriżultaw mir-responsabbiltajiet skont il-liġi applikabbli. Il-metodu li jintuża għandu jsegwi r-rekwiżiti legali nazzjonali. L-Istati Membri li jippermettu l-forniment ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru fl-ispazju tal-ajru kollu li jaqa' taħt ir-responsabbiltà tagħhom, jew f'parti minnu, mingħajr ċertifikazzjoni skont ir-Regolament (KE) Nru 550/2004, għandhom ikopru r-responsabbiltajiet ta' dawk il-fornituri.
- (16) L-Aġenzija għandha tevalwa aktar id-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament, b'mod partikolari dawk relatati mal-valutazzjoni tas-sikurezza tal-bidliet u l-persunal tekniku u tal-ingerija, u toħroġ Opinjoni sabiex taddattahom għal approċċ totali tas-sistema, billi tikkunsidra l-integrazzjoni ta' dawn id-dispożizzjonijiet fl-istruttura regolatorja komuni għas-sikurezza tal-avjazzjoni ċivili u l-esperjenza miksuba mill-partijiet interessati u mill-awtoritajiet kompetenti fil-qasam tas-sorveljanza tas-sikurezza.
- (17) Il-miżuri previsti f'dan ir-Regolament huma skont l-opinjoni tal-Kumitat dwar l-Ajru Uniku li ġie stabbilit bl-Artikolu 5 tar-Regolament (KE) Nru 549/2004,

ADOTTAT DAN IR-REGOLAMENT:

Artikolu 1
Suġġett u ambitu

Dan ir-Regolament jistabbilixxi r-rekwiżiti komuni għall-forniment ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru. Madankollu, sakemm l-Anness I jew II ma jipprovdwx mod ieħor, dawk ir-rekwiżiti komuni ma japplikawx għal:

- (a) attivitajiet oħra għajr il-forniment ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru minn fornitur;
- (b) riżorsi allokat i għal attivitajiet lil hinn mill-forniment ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru.

Artikolu 2 **Definizzjonijiet**

1. Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet stabbiliti mir-Regolament (KE) Nru 216/2008 u r-Regolament (KE) Nru 549/2004, hliel id-definizzjoni fl-Artikolu 2(15) tar-Regolament 549/2004.

2. Minbarra d-definizzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (a) 'xogħol tal-ajru' għandha tfisser operazzjoni ta' inġenji tal-ajru li fiha l-inġenju tal-ajru jintuza għal servizzi speċjalizzati bħall-agrikoltura, il-bini, il-fotografija, l-istħarriġ, osservazzjoni u l-*patrol*, it-tfittxija u s-salvataġġ jew ir-reklami fl-ajru;
- (b) 'trasport kummerċjali bl-ajru' għandha tfisser kull operazzjoni ta' inġenji tal-ajru li tinvolvi t-trasport ta' passiġġieri, merkanzija jew posta bi h̄las jew kiri;
- (c) 'sistema funzjonali' għandha tfisser taħlita ta' sistemi, proċeduri u riżorsi umani organizzati sabiex iwettqu funzjoni fi h̄dan il-kuntest tal-ATM;
- (d) 'avjazzjoni ġenerali' għandha tfisser kull operazzjoni ċivili b'inġenji tal-ajru minbarra trasport kummerċjali bl-ajru jew xogħol fl-ajru;
- (e) 'awtorità nazzjonali ta' sorveljanza' għandha tfisser il-korp jew korpi maħtur(in) jew stabbilit(i) mill-Istati Membri bħala l-awtorità nazzjonali taġħhom skont l-Artikolu 4 tar-Regolament (KE) Nru 549/2004;
- (f) 'periklu' għandha tfisser kull kundizzjoni, avveniment, jew ċirkustanza li tista' tikkaguna inċident;
- (g) 'organizzazzjoni operattiva' għandha tfisser organizzazzjoni responsabbli għall-forniment ta' servizzi tekniċi u tal-inġinerija li jappoġġjaw servizzi tat-traffiku tal-ajru, komunikazzjoni, navigazzjoni jew ta' sorveljanza;
- (h) 'riskju' għandha tfisser il-kombinazzjoni tal-probabbiltà globali, jew il-frekwenza tal-okkorrenza ta' effett ta' h̄sara kkaġunat minn periklu u l-gravità ta' dak l-effett;
- (i) 'assigurazzjoni tas-sikurezza' għandha tfisser l-azzjonijiet ippjanati u sistematiċi kollha meħtieġa sabiex ikun hemm fiduċja adegwata li prodott, servizz, organizzazzjoni jew sistema funzjonali tikseb livelli aċċettabbli jew tollerabbli ta' sikurezza;
- (j) 'objettiv tas-sikurezza' għandha tfisser stqarrija kwalitattiva jew kwantitattiva li tiddefinixxi l-frekwenza jew il-probabbiltà massima li biha jista' jkun mistenni li jseħh periklu;
- (k) 'rekwiżit tas-sikurezza' għandha tfisser mezz ta' taffija tar-riskji, kif definit mill-istrategija ta' taffija tar-riskji li jikseb objettiv partikolari tas-sikurezza, fosthom

rekwiżiti organizzattivi, operattivi, proċedurali, funzjonali, ta' rendiment, u ta' interoperabilità jew karatteristiċi ambjentali;

- (l) 'servizzi' għandha tfisser servizz ta' navigazzjoni bl-ajru jew grupp ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru;
 - (m) 'servizz pan-Ewropew' għandha tfisser servizz li huwa maħsub u stabbilit għall-utenti fl-Istati Membri kollha jew fil-biċċa l-kbira minnhom.
3. 'Fornitur ta' servizz ta' navigazzjoni bl-ajru' għandu jinftehem li jinkludi organizzazzjoni li tkun applikat għal ċertifikat sabiex tipprovdi tali servizzi.

Artikolu 3

Awtorità kompetenti

Għall-iskop ta' dan ir-Regolament, l-awtorità kompetenti għandha tkun:

- (a) għall-fornituri ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru li jkollhom il-post prinċipali tal-operat tagħhom u, jekk applikabbli, l-uffiċċju rreġistrat tagħhom f'wieħed mill-Istati Membri, l-awtorità nazzjonali ta' sorveljanza nominata jew stabbilita minn dak l-Istat Membru;
- (b) għall-fornituri ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru li joffru servizzi fi hdan Blokk ta' Spazju tal-Ajru Funzjonali (FAB) fejn bil-ftehim bejn l-Istati, ir-responsabbiltajiet għas-sorveljanza tas-sikurezza jkunu ġew allokatu b'mod differenti mill-paragrafu (a), l-awtorità(jiet) nazzjonali ta' sorveljanza nominati jew stabbiliti b'dan il-ftehim;
- (c) għall-fornituri ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru li jipprovdu servizzi fl-isparju tal-ajru tat-territorju li għalih japplika t-Trattat u li jkollhom il-post prinċipali tal-operat tagħhom u, jekk applikabbli, l-uffiċċju rreġistrat tagħhom barra mit-territorju soġġett għad-dispożizzjonijiet tat-trattat, l-Aġenzija;
- (d) għall-fornituri ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru li jipprovdu servizzi pan-Ewropej, l-Aġenzija.

Artikolu 4

Għoti taċ-ċertifikati

1. Sabiex jiksbu ċ-ċertifikat neċessarju biex ikunu jistgħu jipprovdu servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru, il-fornituri ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandhom jikkonformaw mar-rekwiżiti ġenerali komuni stabbiliti fl-Anness I kif ukoll mar-rekwiżiti speċifiċi addizzjonali stabbiliti fl-Annessi II sa V għal dan ir-Regolament skont it-tip ta' servizz li jipprovdu.

2. Qabel ma toħroġ ċertifikat lil fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru, l-awtorità kompetenti għandha tivverifika l-konformità ta' dak il-fornitur mar-rekwiżiti komuni.

3. Fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandu jikkonforma mar-rekwiżiti komuni sa mhux aktar tard minn meta johroġ iċ-ċertifikat skont l-Artikolu 7 tar-

Regolament (KE) Nru 550/2004, u l-Artikoli 8b(2), 22a(b) u 22a(c) tar-
Regolament (KE) Nru 216/2008.

Artikolu 5 **Derogi**

1. B'deroga mid-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 4(1), ċerti fornituri ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru jistgħu jagħzlu li ma jagħmlux użu mill-opportunità li jipprovdu servizzi transkonfinali u jistgħu jirrinunzjaw id-dritt għal rikonossiment reċiproku fi ħdan l-ajru uniku Ewropew.

Huma jistgħu, f'dawk iċ-ċirkustanzi, japplikaw għal ċertifikat li jkun limitat għall-ispazju tal-ajru taht ir-responsabbiltà tal-Istat Membru msemmi fl-Artikolu 7(2) tar-Regolament (KE) Nru 550/2004.

Sabiex jagħmel applikazzjoni bħal din, fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandu jipprovdi servizzi jew jippjana li jipprovdihom biss fir-rigward ta' waħda jew aktar mill-kategoriji li ġejjin:

- (a) avjazzjoni ġenerali;
- (b) xogħol tal-ajru;
- (ċ) trasport kummerċjali bl-ajru limitat għal inġenji tal-ajru b'inqas minn 10 tunnelli ta' piż waqt it-tluġh jew inqas minn 20 sit tal-passiġġieri;
- (d) trasport kummerċjali bl-ajru b'inqas minn 10 000 moviment fis-sena, irrispettivament mill-piż massimu waqt it-tluġh u n-numru ta' sit tal-passiġġieri, il-'movimenti' jingħaddu bħala t-total tat-tluġh u nżul u kkalkulati bħala medja fuq it-tliet snin preċedenti.

Sabiex issir tali applikazzjoni, fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għajr fornitur ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru, għandu jkollu turnover annwali gross ta' EUR 1 000 000 jew inqas fir-rigward tas-servizzi li jipprovdi jew li jkun qiegħed jippjana li jipprovdi.

Fejn, minhabba raġunijiet oġġettivi prattiċi, fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru ma jkunx jista' jipprovdi evidenza li huwa jissodisfa dawk il-kriterji, awtorità kompetenti tista' taċċetta figuri jew tbassir analogu fir-rigward tal-limiti massimi definiti fit-tielet u r-raba' subparagrafi.

Meta jippreżenta applikazzjoni bħal din, fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandu jissottometti lill-awtorità kompetenti, fl-istess ħin, l-evidenza rilevanti rigward il-kriterji ta' kwalifika.

2. Awtorità kompetenti tista' tagħti derogi speċifiċi lil applikanti li jissodisfaw il-kriterji tal-paragrafu 1, b'mod proporzjonat mal-kontribut tagħhom lejn il-ġestjoni tat-traffiku tal-ajru fl-ispazju tal-ajru taht ir-responsabbiltà tal-Istat Membru.

Dawn id-derogi jistgħu jirrigwardaw biss ir-rekwiżiti tal-Anness I, soġġett għall-eċċezzjonijiet li ġejjin:

- (a) parti 1 ħila u kompetenza teknika u operattiva;
- (b) parti 3.1 ġestjoni tas-sikurezza;

(ċ) parti 5 rizzorsi umani;

(d) parti 8.1 forniment miftuħ u trasparenti tas-servizzi.

3. Minbarra d-derogi msemmijin fil-paragrafu 2, awtorità kompetenti tista' tagħti deroga lill-applikanti li jipprovdu servizzi ta' informazzjoni dwar it-titjiriet minn ajrudromi billi joperaw regolarment mhux iżjed minn pożizzjoni waħda ta' ħidma fi kwalunkwe ajrudrom. Hija għandha tagħmel dan b'mod proporzjonali mal-kontribut tal-applikanti lejn il-ġestjoni tat-traffiku tal-ajru fl-ispazju tal-ajru li jaqa' taħt ir-responsabbiltà tal-Istat Membru.

Dawk id-derogi jistgħu jirrigwardaw biss ir-reqwiziti li ġejjin tal-Anness II, parti 3:

(a) ir-responsabbiltà għall-ġestjoni tas-sikurezza kif ukoll servizzi u fornimenti esterni (skont il-parti 3.1.2);

(b) l-istharrig dwar is-sikurezza (skont il-parti 3.1.3);

(ċ) ir-reqwiziti tas-sikurezza għall-valutazzjoni u t-tnaqqis tar-riskji fir-rigward tal-bidliet (parti 3.2).

4. M'għandhomx jingħataw derogi mir-reqwiziti li jinsabu fl-Annessi III, IV jew V.

5. F'konformità mal-Anness II tar-Regolament (KE) Nru 550/2004, awtorità kompetenti għandha:

(a) tispeċifika n-natura u l-ambitu tad-deroga fil-kundizzjonijiet marbuta maċ-ċertifikat billi tindika l-bażi legali tagħha;

(b) tillimita l-perjodu ta' validità taċ-ċertifikat; u

(ċ) timmonitorja jekk il-fornituri tas-servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru jibqgħux jikkwalifikaw għad-deroga.

Artikolu 6

Turija tal-konformità

1. Il-fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandu jipprovdi l-evidenza kollha rilevanti biex juri l-konformità mar-reqwiziti komuni applikabbli, meta jiġi mitlub sabiex jagħmel dan mill-awtorità kompetenti. Il-fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru jista' jagħmel użu shiħ mid-dejta eżistenti.

2. Fornitur iċċertifikat ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandu jinforma lill-awtorità kompetenti bil-bidliet ippjanati fil-forniment tiegħu ta' servizzi li jistgħu jaffettwaw il-konformità tiegħu mar-reqwiziti komuni applikabbli jew mal-kundizzjonijiet marbuta maċ-ċertifikat.

3. Meta fornitur iċċertifikat ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru ma jibqax konformi mar-reqwiziti komuni applikabbli jew mal-kundizzjonijiet marbuta maċ-ċertifikat, l-awtorità kompetenti għandha tiegħu deċiżjoni fi żmien mhux aktar minn xahar. B'din id-deċiżjoni, l-

awtorità kompetenti għandha tesigi li l-fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru jiehu azzjoni korrettiva.

Id-deċizzjoni għandha tiġi mgħarrfa minnufih lill-fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru rilevanti.

L-awtorità kompetenti għandha tivverifika li l-azzjoni korrettiva tkun giet implimentata qabel ma tinforma bl-approvazzjoni tagħha lill-fornitur tas-servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru rilevanti. Meta l-awtorità kompetenti tħoss li l-azzjoni korrettiva ma tkunx giet implimentata sewwa fiż-żmien miftiehem, hija għandha tiehu miżuri xierqa ta' infurzar kif previst fl-Artikolu 7(7) tar-Regolament (KE) Nru 550/2004 u l-Artikoli 10, 22a(d), 25 u 68 tar-Regolament (KE) Nru 216/2008, kif applikabbli, filwaqt li tikkunsidra l-htieġa li tkun assigurata l-kontinwità tas-servizzi.

Artikolu 7

Iffaċilitar tal-monitoraġġ tal-konformità

Il-fornituri ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandhom jiffaċilitaw l-ispezzjonijiet u l-istħarriġ mill-awtorità kompetenti jew minn entità kwalifikata li taġixxi f'isem din tal-aħħar, inklużi ż-żjarat fuq il-post u ż-żjarat mingħajr avviz minn qabel.

Il-persuni awtorizzati għandu jkollhom is-setgħa li jwettqu l-atti li ġejjin:

- (a) jeżaminaw ir-rekords, id-dejta u l-proċeduri rilevanti u kwalunkwe materjal ieħor rilevanti għall-forniment tas-servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru;
- (b) jieħdu kopji ta', jew siltiet minn tali rekords, dejta, proċeduri u materjal ieħor;
- (ċ) jitolbu spjegazzjoni orali fuq il-post;
- (d) jidhlu f'bini, artijiet jew mezzi ta' trasport rilevanti.

Tali spezzjonijiet u sħarriġ, meta jitwettqu minn awtorità nazzjonali ta' sorveljanza, għandhom jitwettqu f'konformità mad-dispożizzjonijiet legali tal-Istat Membru li fih ikunu ser jitwettqu.

Artikolu 8

Konformità kontinwa

L-awtorità kompetenti għandha, abbażi tal-evidenza għad-dispożizzjoni tagħha, timmonitorja kull sena l-konformità kontinwa tal-fornituri ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru li tkun iċċertifikat.

Għal dan il-għan, l-awtorità kompetenti għandha tistabbilixxi u taġġorna fuq bażi annwali, programm ta' spezzjoni indikattiv, li jkopri lill-fornituri kollha li tkun iċċertifikat u li jkun ibbażat fuq valutazzjoni tar-riskji assoċjati mal-operazzjonijiet differenti li jikkostitwixxu s-servizzi pprovduti. Hija għandha tikkonsulta lill-fornituri tas-servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru kkonċernati kif ukoll lil kull awtorità kompetenti oħra kkonċernata, jekk ikun xieraq, qabel ma tistabbilixxi tali programm.

Il-programm għandu jindika l-intervall previst tal-ispezzjonijiet tas-siti differenti.

Artikolu 9

Regolamentazzjoni tas-sikurezza tal-persunal tekniku u tal-inginerija

Fir-rigward tal-forniment ta' servizzi relatati mat-traffiku tal-ajru, il-komunikazzjoni, in-navigazzjoni jew is-sorveljanza, l-awtorità kompetenti jew kwalunkwe awtorità oħra mahtura minn Stat Membru sabiex taqdi dan id-dmir għandha:

- (a) toħroġ regoli xierqa dwar is-sikurezza għall-persunal tekniku u tal-inginerija li jwettaq kompiti operattivi relatati mas-sikurezza;
- (b) tassigura sorveljanza adegwata u xierqa tas-sikurezza tal-persunal tekniku u tal-inginerija li jkun assenjat minn kwalunkwe organizzazzjoni operattiva sabiex jwettaq kompiti operattivi relatati mas-sikurezza;
- (c) jekk ikun hemm raġunijiet validi u wara investigazzjoni xierqa, tiegħu azzjoni adegwata fir-rigward tal-organizzazzjoni operattiva u/jew il-persunal tekniku u tal-inginerija tagħha li ma jissodisfawx id-dispożizzjonijiet tal-Anness II, parti 3.3;
- (d) tivverifika li jkunu fis-seħħ metodi xierqa li jiżguraw li terzi persuni assenjati għal kompiti operattivi relatati mas-sikurezza, jissodisfaw id-dispożizzjonijiet tal-Anness II, parti 3.3.

Artikolu 10

Proċedura tar-reviżjoni bejn il-pari

1. Il-Kummissjoni, li taġixxi f'kooperazzjoni mal-Istati Membri u l-Aġenzija, tista' tirranġa revizjonijiet bejn il-pari tal-awtoritajiet nazzjonali ta' sorveljanza skont il-paragrafi 2 sa 6.

2. Revizjoni bejn il-pari għandha ssir minn tim ta' esperti nazzjonali u, fejn ikun xieraq, esperti mill-Aġenzija. Tim għandu jkun iffurmat minn esperti li jkunu ġejjin minn tal-anqas tliet Stati Membri differenti u l-Aġenzija. L-esperti m'għandhomx jiehdu sehem f'revizjonijiet bejn il-pari fl-Istat Membru fejn ikunu impjegati. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi u żżomm grupp ta' esperti nazzjonali, mahturin mill-Istati Membri, li għandu jkopri l-aspetti kollha tar-rekwiziti komuni kif elenkati fl-Artikolu 6 tar-Regolament (KE) Nru 550/2004.

3. Mhux inqas minn tliet xhur qabel revizjoni bejn il-pari, il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Istat Membru u lill-awtorità nazzjonali ta' sorveljanza kkonċernata, bir-revizjoni bejn il-pari, id-data li fiha tkun mistennija li ssir u l-identità tal-esperti li jkunu se jiehdu sehem fiha.

L-Istat Membru li l-awtorità nazzjonali ta' sorveljanza tiegħu tkun soġġetta għal revizjoni, għandu japprova t-tim ta' esperti qabel tkun tista' ssir ir-revizjoni.

4. Fi zmien tliet xhur wara r-revizjoni, it-tim ta' revizjoni, permezz ta' qbil unanimu, għandu jfassal rapport li jista' jkun fih rakkomandazzjonijiet. Il-Kummissjoni għandha ssejjaħ

laqgħa mal-Aġenzija, l-esperti u l-awtorità nazzjonali ta' sorveljanza sabiex tiddiskuti r-rapport.

5. Il-Kummissjoni għandha tibgħat ir-rapport lill-Istat Membru kkonċernat. Dan tal-aħħar jista', fi żmien tliet xhur minn meta jirċevih, jipprezenta l-osservazzjonijiet tiegħu; dawk l-osservazzjonijiet għandhom jinkludu, fejn ikun rilevanti, il-miżuri li jkun ha jew jkun beħsiebu jiehu biex iwieġeb għar-reviżjoni fi żmien stipulat.

Sakemm ma jkunx miftiehem mod ieħor mal-Istat Membru kkonċernat, ir-rapport tar-reviżjoni u s-segwitu m'għandhomx jiġu ppubblikati.

6. Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Istati Membri, permezz tal-Kumitat dwar l-Ajru Uniku, bis-sejbiet prinċipali ta' dawn ir-reviżjonijiet fuq bażi annwali.

Artikolu 11

Dispożizzjonijiet tranżitorji

1. Il-fornituri ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru li jkollhom ċertifikat maħruġ skont ir-Regolament (KE) Nru 2096/2005 fid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament, għandhom jitqiesu li għandhom ċertifikat maħruġ skont dan ir-Regolament.

2. L-applikanti għal ċertifikat ta' ANSP, li jkunu ssottomettew l-applikazzjoni tagħhom qabel id-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament u jkun għadu ma nħargilhomx ċertifikat, għandhom juru konformità mad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament qabel ma jinħareġ iċ-ċertifikat.

3. L-awtorità ta' Stat Membru li l-organizzazzjonijiet li tagħhom l-Aġenzija tkun l-awtorità kompetenti skont l-Artikolu 3, ikunu applikaw għall-ħruġ ta' ċertifikat qabel id-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament, għandha tiffinalizza l-proċess ta' ċertifikazzjoni f'koordinazzjoni mal-Aġenzija u tittrasferixxi l-fajl lill-Aġenzija malli jinħareġ iċ-ċertifikat.

Artikolu 12

Revoki

1. Ir-Regolament (KE) Nru 2096/2005 huwa b'dan revokat.

2. Ir-Regolament (KE) Nru 668/2008 huwa b'dan revokat.

3. L-Artikolu 6 tar-Regolament (KE) Nru 482/2008 huwa b'dan revokat.

Artikolu 13

Dhul fis-seħh

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh fl-20 jum wara l-pubblikazzjoni tiegħu fi *Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell, ...

*Għall-Kummissjoni
Il-President*

ANNEX I

REKWIŻITI ĠENERALI GĦALL-FORNIMENT TA' SERVIZZI TA' NAVIGAZZJONI BL-AJRU

1. KOMPETENZA U HILA TEKNIKA U OPERATTIVA

Fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandu jkun kapaċi jipprovdi servizzi b'mod sigur, effiċjenti, kontinwu u sostenibbli b'mod konsistenti ma' kwalunkwe livell raġonevoli ta' domanda ġenerali għal spazju tal-ajru partikolari. Għal dan il-għan, huwa għandu jzomm kompetenza u hila teknika u operattiva adegwata.

2. STRUTTURA AMMINISTRATTIVA U ĠESTJONI

2.1. **Struttura organizzattiva**

Fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandu jstabilixxi u jmexxi l-organizzazzjoni tiegħu skont struttura li tappoġġja l-forniment sigur, effiċjenti u kontinwu tas-servizzi.

L-istruttura organizzattiva għandha tiddefinixxi:

- (a) l-awtorità, id-dmirijiet u r-responsabbiltajiet tad-detenturi tal-karigi nominati, b'mod partikolari tal-persunal amministrattiv responsabli minn funzjonijiet relatati mas-sikurezza, il-kwalità, is-sikurezza, il-finanzi u r-rizorsi umani;
- (b) ir-relazzjoni u l-linji ta' rappurtar bejn partijiet u proċessi differenti tal-organizzazzjoni.

2.2. **Ġestjoni organizzattiva**

Fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandu jipproduċi pjan kummerċjali li jkopri perjodu minimu ta' hames snin. Dan il-pjan kummerċjali għandu:

- (a) jstabilixxi l-miri u l-għanijiet ġenerali tal-fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru u l-istrateġija tiegħu sabiex jilhaqhom b'mod konsistenti ma' kwalunkwe pjan ġenerali fit-tul tal-fornitur u mar-rekwiżiti rilevanti tal-Unjoni, rilevanti għall-iżvilupp tal-infrastruttura jew ta' teknoloġija oħra;
- (b) ikun fiha miri xierqa ta' prestazzjoni fir-rigward tal-kwalità u l-livell ta' servizz, is-sikurezza u l-effiċjenza fil-prezz.

Fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandu jipproduċi pjan annwali li jkopri s-sena ta' wara, li jispeċifika aktar il-karatteristiċi tal-pjan kummerċjali u jiddeskrivi kwalunkwe bidla li tkun saritlu.

Il-pjan annwali għandu jkopri d-dispożizzjonijiet li ġejjin dwar il-livell u l-kwalità tas-servizz bħal-livelli mistennija ta' kapaċità, is-sikurezza u d-dewmien li jsofru t-titjiriet kif ukoll dwar arrangamenti finanzjarji:

- (a) informazzjoni dwar l-implimentazzjoni ta' infrastruttura ġdida jew ta' żviluppi oħra u dikjarazzjoni dwar kif dawn se jikkontribwixxu għat-titjib fil-livell u l-kwalità tas-servizzi;
- (b) indikaturi tal-prestazzjoni li permezz tagħhom ikunu jistgħu jiġu evalwati b'mod raġonevoli kemm il-livell kif ukoll il-kwalità tas-servizz;
- (c) il-pożizzjoni finanzjarja mistennija fuq perjodu ta' żmien qasir tal-fornitur tas-servizz kif ukoll kwalunkwe bidla fi, jew impatti fuq il-pjan kummerċjali.

3. ĠESTJONI TAS-SIKUREZZA U TAL-KWALITÀ

3.1. Ġestjoni tas-sikurezza

Fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandu jimmanigġa s-sikurezza tas-servizzi tiegħu kollha. Għal dan il-għan, huwa għandu jstabbilixxi interfaċċji formali mal-partijiet interessati kollha li jistgħu jinfluwenzaw direttament is-sikurezza tas-servizzi tiegħu.

3.2. Sistema ta' ġestjoni tal-kwalità

Fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandu jkollu fis-sehħ, sa mhux aktar tard minn sentejn wara d-dhul fis-sehħ ta' dan ir-Regolament, sistema ta' ġestjoni tal-kwalità li tkopri s-servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru kollha li jipprovdi skont il-prinċipji li ġejjin. Din għandha:

- (a) tiddefinixxi l-politika ta' kwalità b'mod li jiġu ssodisfati l-htigijiet ta' utenti differenti bl-aħjar mod possibbli;
- (b) tistabbilixxi programm ta' assigurazzjoni tal-kwalità li jkun jinkludi proċeduri mfasslin sabiex jivverifikaw li l-operazzjonijiet kollha jkunu qegħdin jitwettqu skont ir-rekwiziti, l-istandards u l-proċeduri applikabbli;
- (c) tipprovdi evidenza tal-funzjonament tas-sistema ta' kwalità permezz ta' manwali u dokumenti ta' monitoraġġ;
- (d) tahtar rappreżentanti amministrattivi sabiex jimmonitorjaw il-konformità ma', u l-adegwatezza tal-proċeduri sabiex ikunu żgurati prattiki ta' operat siguri u effiċjenti;
- (e) twettaq revizjonijiet tas-sistema ta' kwalità fis-sehħ u tiegħu azzjonijiet ta' rimedju, kif ikun xieraq.

Ċertifikat EN ISO 9001, maħruġ minn organizzazzjoni akkreditata b'mod xieraq, li jkopri s-servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru tal-fornitur, għandu jitqies bħala mezz suffiċjenti ta' konformità. Il-fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandu jaċċetta li jiżvela d-dokumentazzjoni relatata maċ-ċertifikkazzjoni, lill-awtorità kompetenti, jekk jiġi mitlub biex jagħmel dan minn din tal-aħhar.

Il-fornituri ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru jistgħu jintegraw is-sistemi ta' ġestjoni tas-sikurezza u tal-kwalità fis-sistema ta' ġestjoni tagħhom.

3.3. Manwali tal-operazzjonijiet

Fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandu jipprovdi u jzomm aġġornati manwali tal-operazzjonijiet li jirrigwardaw il-forniment tas-servizzi tiegħu għall-użu u gwida mill-persunal tal-operazzjonijiet. Huwa għandu jassigura li:

- (a) il-manwali tal-operazzjonijiet ikun fihom l-istruzzjonijiet u l-informazzjoni meħtieġa mill-persunal tal-operazzjonijiet sabiex iwettqu d-dmirijiet tagħhom;
- (b) il-partijiet rilevanti tal-manwali tal-operazzjonijiet ikunu aċċessibbli għall-persunal ikkonċernat;
- (c) il-persunal tal-operazzjonijiet jiġi infurmat minnufih bl-emendi li jsiru fil-manwal tal-operazzjonijiet li jkunu japplikaw għad-dmirijiet tagħhom kif ukoll għad-dhul fis-seħh tagħhom.

4. SIKUREZZA

Fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandu jistabbilixxi sistema ta' ġestjoni tas-sikurezza li tassigura:

- (a) is-sikurezza tal-faċilitajiet u tal-persunal tiegħu sabiex jimpedixxi interferenza illegali mal-forniment tas-servizzi;
- (b) is-sikurezza tad-dejta operattiva li jirċievi jew li jipproduċi jew juża mod ieħor, sabiex l-aċċess għaliha jkun limitat għal dawk biss li jkunu awtorizzati biex jagħmlu dan.

Is-sistema ta' ġestjoni tas-sikurezza għandha tiddefinixxi:

- (a) il-proċeduri relatati mal-valutazzjoni u t-taffija tar-riskji tas-sikurezza, il-monitoraġġ u t-titjib tas-sikurezza, ir-revizjonijiet dwar is-sikurezza u t-tixrid tal-għarfien;
- (b) il-mezzi mfassla biex jikxfu ksur tas-sikurezza u li jwissu lill-persunal bi twissijiet xierqa ta' sikurezza;
- (c) il-mezzi sabiex jitrazznu l-effetti ta' ksur tas-sikurezza u biex jiġu identifikati proċeduri ta' azzjoni ta' rkupru u taffija sabiex jimpedixxu milli dan jerga' jseħh.

Fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandu jassigura ċ-ċertezza tas-sikurezza tal-persunal tiegħu, jekk ikun hemm bżonn, u jikkoordina mal-awtoritajiet ċivili u militari rilevanti sabiex jiżgura s-sikurezza tal-faċilitajiet, il-persunal u l-informazzjoni tiegħu.

5. RIŻORSI UMANI

Fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandu jimpjega persunal imħarreġ tajjeb sabiex jassigura li s-servizzi tiegħu jiġu pprovduti b'mod sigur, effiċjenti, kontinwu u sostenibbli. F'dan il-kuntest, huwa għandu jistabbilixxi linji ta' politika għar-rektutaġġ u t-taħriġ tal-persunal.

6. SAHHA FINANZJARJA

6.1. **Kapaċità ekonomika u finanzjarja**

Fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandu jkun kapaċi jissodisfa l-obbligi finanzjarji tiegħu, bħalma huma l-ispejjeż fissi u varjabbli tal-operat u l-ispejjeż tal-investimenti kapitali. Huwa għandu juża sistema xierqa ta' kontabilità tal-ispejjeż. Huwa għandu juri l-ħila tiegħu permezz tal-pjan annwali kif imsemmi fil-parti 2.2. ta' dan l-Anness kif ukoll permezz tal-karti tal-bilanċ u r-rendikonti kif prattikabbli skont l-istatut legali tiegħu.

6.2. **Verifika finanzjarja**

Skont l-Artikolu 12(2) tar-Regolament (KE) Nru 550/2004, fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandu juri li tkun qiegħda ssirlu verifika indipendenti fuq bazi regolari.

7. OBBLIGI U KOPERTURA MILL-ASSIGURAZZJONI

Fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandu jkollu fis-seħħ arrangamenti li jkopru l-obbligi legali tiegħu li jirrizultaw mil-liġi applikabbli.

Il-metodu użat sabiex jipprovdi l-kopertura għandu jkun wiehed addatt għat-telf u għall-ħsara potenzjali inkwistjoni, billi jikkunsidra l-istatus legali tal-fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru u l-livell disponibbli ta' kopertura minn assigurazzjoni kummerċjali.

Fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru li jagħmel użu mis-servizzi ta' fornitur ieħor ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandu jassigura li l-ftehimiet ikopru l-allokazzjoni tal-obbligi ta' bejniethom.

8. KWALITÀ TAS-SERVIZZI

8.1. **Servizzi ta' forniment miftuħa u trasparenti**

Fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandu jipprovdi s-servizzi tiegħu b'mod miftuħ u trasparenti. Huwa għandu jippubblika l-kundizzjonijiet tal-aċċess għas-servizzi tiegħu u jstabilixxi proċess ta' konsultazzjoni formali mal-utenti tas-servizzi tiegħu fuq bazi regolari, b'mod individwali jew kollettiv, u mill-anqas darba fis-sena.

Fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru m'għandux jiddiskrimina fuq il-bażi tan-nazzjonalità jew l-identità tal-utent jew tal-klassi tal-utenti skont il-liġi applikabbli tal-Unjoni.

8.2. **Pjanijiet ta' kontinġenza**

Mhux aktar tard minn sena wara ċ-ċertifikazzjoni, fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandu jkollu fis-seħħ pjanijiet ta' kontinġenza għas-servizzi kollha li jipprovdi f'każ ta' xi episodju li jwassal għal degradazzjoni jew interruzzjoni sinifikanti tas-servizzi tiegħu.

9. REKWIZITI TA' RAPPURTAR

Fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandu jipprovdi rapport annwali tal-attivitajiet tiegħu lill-awtorità kompetenti. Dan ir-rapport għandu jkopri r-riżultati finanzjarji tiegħu mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 12 tar-Regolament (KE) Nru 550/2004, kif ukoll il-prestazzjoni operattiva tiegħu u kwalunkwe attività u żviluppi sinifikanti oħra b'mod partikolari fil-qasam tas-sikurezza.

Bħala minimu, ir-rapport annwali għandu jinkludi:

- valutazzjoni tal-livell u l-kwalità tas-servizz iġġenerat u tal-livell ta' sikurezza pprovdut,
- il-prestazzjoni tal-fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru meta mqabbla mal-objettivi stabbiliti fil-pjan kummerċjali, li tirrikoncilja l-prestazzjoni proprja mal-pjan annwali bl-użu tal-indikaturi tal-prestazzjoni stabbiliti fil-pjan annwali,
- żviluppi fl-operazzjonijiet u fl-infrastruttura,
- ir-riżultati finanzjarji, sakemm dawn ma jkunux ippubblikati separatament skont l-Artikolu 12(1) tar-Regolament (KE) Nru 550/2004,
- informazzjoni dwar il-proċess ta' konsultazzjoni formali mal-utenti tas-servizzi tiegħu,
- informazzjoni dwar il-politika tar-riżorsi umani.

Il-fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandu jpoġġi l-kontenut tar-rapport annwali disponibbli għall-pubbliku skont il-kundizzjonijiet stabbiliti mill-awtorità kompetenti b'mod konformi mal-liġi nazzjonali.

ANNEX II

REKWIŻITI SPECIFIĊI GĦALL-FORNIMENT TA' SERVIZZI TAT-TRAFFIKU TAL-AJRU

1. APPARTENENZA

Fornitur ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru għandu jipprovdi b'mod esplicitu lill-awtorità kompetenti msemmija fl-Artikolu 7(2) tar-Regolament (KE) Nru 550/2004:

- l-istatus legali tiegħu, l-istruttura tal-appartenenza tiegħu u kwalunkwe arrangament li għandu impatt sinifikanti fuq il-kontroll tal-assi,
- kwalunkwe rabta ma' organizzazzjonijiet mhux involuti fil-forniment ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru, inklużi l-attivitajiet kummerċjali li fihom ikun involut jew direttament jew permezz ta' impriżi relatati, li jammontaw għal iżjed minn 1 % tad-dhul mistenni tiegħu. Barra minn hekk, huwa għandu jgħarraf b'kull bidla fi kwalunkwe azzjonist li jirrappreżenta 10% jew aktar tat-total tal-ishma tiegħu.

Fornitur ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru għandu jieħu l-miżuri kollha neċessarji sabiex jevita kwalunkwe sitwazzjoni ta' kunflitt tal-interessi li tista' tikkomprometti l-forniment imparzjali jew oġġettiv tas-servizzi tiegħu.

2. FORNIMENT TA' SERVIZZI MIFTUH U TRASPARENTI

Minbarra d-dispożizzjoni tal-Anness I, parti 8.1, u meta Stat Membru jiddeċiedi li jorganizza l-forniment ta' servizzi speċifiċi ta' ATS f'ambjent kompetittiv, Stat Membru għandu jieħu l-miżuri kollha neċessarji sabiex jiżgura li l-fornituri ta' dawn is-servizzi speċifiċi tat-traffiku tal-ajru la jinvolvu ruħhom f'imġiba li jkollha bħala l-oġġettiv jew l-effett tagħha, il-prevenzjoni, ir-restrizzjoni jew it-tagħwig tal-kompetizzjoni, u lanqas m'għandhom jinvolvu ruħhom f'imġiba li tammonta għal abbuż minn pożizzjoni dominanti skont il-liġi applikabbli tal-Unjoni u nazzjonali.

3. SIKUREZZA TAS-SERVIZZI

3.1. Sistema ta' ġestjoni tas-sikurezza

3.1.1. *Rekwiżiti ġenerali tas-sikurezza*

Fornitur ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru għandu, bħala parti integrali mill-ġestjoni tas-servizzi tiegħu, ikollu fis-seħħ sistema ta' ġestjoni tas-sikurezza (SMS) li:

- tassigura approċċ formali, esplicitu u proattiv għall-ġestjoni sistemika tas-sikurezza li tissodisfa r-responsabbiltajiet tas-sikurezza fil-forniment tas-servizzi; topera fir-rigward tas-servizzi tiegħu kollha u l-arrangamenti ta' appogg li jaqgħu taħt il-kontroll manigerjali tiegħu; u tinkludi, bħala bażi, stqarrija dwar il-politika ta' sikurezza li tiddefinixxi l-approċċ fundamentali tal-organizzazzjoni għall-ġestjoni tas-sikurezza (ġestjoni tas-sikurezza),
- tassigura li kull min huwa involut fl-aspetti tas-sikurezza tal-forniment ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru jkollu responsabbiltà individwali fir-rigward tas-

sikurezza għall-azzjonijiet tagħhom, li l-manigers ikunu responsabbli għall-prestazzjoni tas-sikurezza tad-dipartimenti jew id-divizjonijiet rispettivi tagħhom u li t-tmexxija għolja tal-fornitur ikollha r-responsabbiltà totali tas-sikurezza (responsabbiltà għas-sikurezza),

- tassigura li l-kisba ta' sikurezza sodisfaċenti fis-servizzi tat-traffiku tal-ajru għandha tingħata l-ogħla prijorità (prijorità tas-sikurezza),
- tassigura li filwaqt li tipprovdi servizzi tat-traffiku tal-ajru, l-objettiv ewlieni tas-sikurezza għandu jkun li tnaqqas il-kontribut tagħha għar-riskju ta' incident bl-inġenju tal-ajru sakemm dan ikun raġonevolment prattikabbli (objettiv tas-sikurezza).

3.1.2. *Rekwiżiti għall-kisba tas-sikurezza*

Fi hdan l-operazzjoni tas-SMS, furnitur ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru għandu:

- jassigura li l-persunal ikun imħarreg u kompetenti adegwatament għax-xogħol li jkun meħtieg li jagħmel, apparti li jkun illicenzjat kif għandu jkun u jissodisfa r-rekwiżiti applikabbli tas-saħħa fiżika (kompetenza),
- jassigura li funzjoni ta' ġestjoni tas-sikurezza tkun identifikata mar-responsabbiltà tal-organizzazzjoni għall-iżvilupp u ż-żamma tas-sistema ta' ġestjoni tas-sikurezza; jassigura li dan il-punt ta' responsabbiltà jkun indipendenti mill-manigment tal-linja, u responsabbli direttament għall-ogħla livell tal-organizzazzjoni. Madankollu, fil-każ ta' organizzazzjonijiet żgħar fejn il-kombinazzjoni tar-responsabbiltajiet tista' timpedixxi indipendenza suffiċjenti f'dan ir-rigward, l-arrangamenti għall-assigurazzjoni tas-sikurezza għandhom jiġu supplimentati b'mezzi indipendenti addizzjonali; u jassigura li l-amministrazzjoni għolja tal-organizzazzjoni tal-fornitur ta' servizz tkun involuta attivament fl-iżgurar tal-ġestjoni tas-sikurezza (responsabbiltà għall-ġestjoni tas-sikurezza),
- jassigura li, kull fejn ikun prattikabbli, jinkisbu livelli kwantitattivi ta' sikurezza u li dawn jinżammu għas-sistemi funzjonali kollha (livelli kwantitattivi ta' sikurezza),
- jassigura li s-SMS tiġi dokumentata sistematikament b'mod li jipprovdi rabta ċara mal-politika dwar is-sikurezza tal-organizzazzjoni (dokumentazzjoni tas-SMS),
- jassigura ġustifikazzjoni adegwata tas-sikurezza tas-servizzi u l-provvisti pprovvduti esternament, wara li jikkunsidra l-importanza tas-sikurezza tagħhom fi hdan il-forniment tas-servizzi (servizzi u provvisti esterni) tiegħu,
- jassigura li l-valutazzjoni u t-taffija tar-riskji jitwettqu f'livell xieraq sabiex ikun żgurat li tingħata l-konsiderazzjoni dovuta lill-aspetti kollha tal-forniment ta' ATM (valutazzjoni u taffija tar-riskji). Fir-rigward tal-bidliet għas-sistema funzjonali tal-ATM, għandhom japplikaw id-dispożizzjonijiet tal-parti 3.2 ta' dan l-Anness,
- jassigura li l-okkorrenzi operattivi jew tekniċi tal-ATM li jkunu meqjusa li għandhom implikazzjonijiet qawwija għas-sikurezza, jiġu investigati minnufih,

u li tittiehed kwalunkwe azzjoni korrettiva meħtieġa (okkorrenzi tas-sikurezza). Huwa għandu juri wkoll li implimenta r-rekwiżiti dwar ir-rappurtar u l-evalwazzjoni tal-okkorrenzi tas-sikurezza skont il-ligi applikabbli tal-Unjoni u nazzjonali.

3.1.3. *Rekwiżiti għall-assigurazzjoni tas-sikurezza*

Fi hdan l-operazzjoni tas-SMS, fornitur ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru għandu jassigura li:

- isir sħarriġ tas-sikurezza fuq bażi ta' rutina, sabiex jirrakkomanda titjib fejn ikun meħtieġ, jipprova serħan il-moħħ lill-manigġers dwar is-sikurezza tal-attivitajiet li jaqgħu fi hdan l-oqsma tagħhom u jikkonferma l-konformità mal-partijiet rilevanti tas-SMS (sħarriġ tas-sikurezza),
- ikun hemm fis-seħħ metodi li jirrelevaw bidliet fis-sistemi funzjonali jew operazzjonijiet li jistgħu jissuġġerixxu li xi element ikun qiegħed joqrob lejn punt fejn ma jkunux jistgħu jintlaħqu aktar l-istandards aċċettabbli ta' sikurezza, u li tittiehed azzjoni korrettiva (monitoraġġ tas-sikurezza),
- jinżammu rekords tas-sikurezza matul l-operazzjoni kollha tas-SMS bħala bażi sabiex tingħata assigurazzjoni tas-sikurezza lil dawk kollha assoċjati ma', responsabbli għal, jew dipendenti fuq is-servizzi pprovduti, u lill-awtorità kompetenti (rekords tas-sikurezza).

3.1.4. *Rekwiżiti għall-promozzjoni tas-sikurezza*

Fi hdan l-operazzjoni tas-SMS, fornitur ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru għandu jassigura li:

- il-persunal kollu jkun jaf bir-riskji potenzjali fir-rigward tas-sikurezza relatati mad-dmirijiet tagħhom (għarfien dwar is-sikurezza),
- il-lezzjonijiet li jirriżultaw mill-investigazzjonijiet tal-okkorrenzi tas-sikurezza u attivitajiet oħra dwar is-sikurezza, jitqassmu fi hdan l-organizzazzjoni fil-livelli manigġerjali u operattivi (tixrid tat-tagħlimiet),
- il-persunal kollu jiġi mhegġeg b'mod attiv sabiex jipproponi soluzzjonijiet għall-perikli identifikati, u jsiru bidliet sabiex titjeb is-sikurezza fejn dawn ikunu meħtieġa (titjib tas-sikurezza).

3.2. **Rekwiżiti tas-sikurezza għall-valutazzjoni u t-taffija tar-riskji fir-rigward tat-tibdiliet**

3.2.1. *Taqsimha 1*

Fi hdan l-operazzjoni tas-SMS, fornitur ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru għandu jassigura li l-identifikazzjoni tal-perikli kif ukoll il-valutazzjoni u t-taffija tar-riskji jitwettqu b'mod sistematiku għal kwalunkwe bidla f'dawk il-partijiet tas-sistema funzjonali tal-ATM u l-arrangamenti ta' sostenn li jaqgħu taħt il-kontroll manigġerjali tiegħu, b'mod li jindirizza:

- (a) iċ-ċiklu tal-ħajja sħiħ tal-parti kostitwenti tas-sistema funzjonali tal-ATM taħt konsiderazzjoni, mill-ippjanar tal-bidu u d-definizzjoni sal-operazzjonijiet ta' wara l-implimentazzjoni, il-manutenzjoni u l-waqfien mill-użu;
- (b) il-komponenti fl-ajru, fl-art u, jekk ikun xieraq, il-komponenti spazjali tas-sistema funzjonali tal-ATM, permezz ta' kooperazzjoni mal-partijiet responsabbli; u
- (ċ) it-tagħmir, il-proċeduri u r-rizorsi umani tas-sistema funzjonali tal-ATM, l-interazzjonijiet bejn dawn l-elementi u l-interazzjonijiet bejn il-parti kostitwenti taħt konsiderazzjoni u l-bqija tas-sistema funzjonali tal-ATM.

3.2.2. *Taqsim* 2

L-identifikazzjoni tal-perikli, il-proċessi ta' valutazzjoni u t-taffija tar-riskji għandhom jinkludu:

- (a) spjegazzjoni tal-ambitu, il-limitazzjonijiet u l-intefaċċji tal-parti kostitwenti li tkun qiegħda tiġi kkunsidrata, kif ukoll l-identifikazzjoni tal-funzjonijiet li għandha twettaq il-parti kostitwenti u l-ambjent tal-operazzjonijiet li fihom tkun mistennija li topera;
- (b) spjegazzjoni tal-obiettivi tas-sikurezza li għandha titpoġġa fuq il-parti kostitwenti, li tinkorpora:
 - identifikazzjoni tal-perikli kredibbli relatati mal-ATM u l-kundizzjonijiet ta' ħsara, flimkien mal-effetti kombinati tagħhom,
 - valutazzjoni tal-effetti li jista' jkollhom fuq is-sikurezza tal-inġenju tal-ajru, kif ukoll valutazzjoni tal-gravità ta' dawk l-effetti, bl-użu tal-iskema ta' klassifikazzjoni tal-gravità pprovduta fit-Taqsima 4,
 - spjegazzjoni tat-tollerabilità tagħhom, f'termini tal-probabbiltà massima li jseħħ il-periklu, derivata mill-gravità u l-probabbiltà massima tal-effetti tal-periklu, b'mod konsistenti mat-Taqsima 4;
- (ċ) id-derivazzjoni, kif xierqa, ta' strategija ta' taffija tar-riskji li:
 - tispeċifika d-difizi li għandhom jiġu implimentati sabiex jiproteġu kontra l-perikli li fihom ir-riskji,
 - tinkludi, kif meħtieġ, l-iżvilupp ta' rekwiżiti tas-sikurezza li jistgħu jaffettwaw il-parti kostitwenti taħt konsiderazzjoni, jew partijiet oħra tas-sistema funzjonali tal-ATM, jew l-ambjent tal-operazzjonijiet, u
 - tippreżenta assigurazzjoni tal-vijabilità u l-effikaċja tagħha;
- (d) verifika li l-għanijiet tas-sikurezza u r-rekwiżiti kollha identifikati tas-sikurezza jkunu ntlahqu:
 - qabel l-implimentazzjoni tagħha tal-bidla,

- matul kwalunkwe fażi ta' tranżizzjoni għal servizz operattiv,
- matul il-hajja operattiva tagħha, u
- matul kwalunkwe fażi ta' tranżizzjoni sakemm ma tibqax tintuża.

3.2.3. *Taqsimha 3*

Ir-riżultati, ir-raġunijiet assoċjati u l-evidenza tal-proċessi ta' valutazzjoni u ta' taffija tar-riskji, fosthom l-identifikazzjoni tal-perikli, għandhom jingabru u jiġu dokumentati b'mod li jassigura li:

- jiġu stabbiliti argumenti shaħ li juru li l-parti kostitwenti li tkun qed tiġi kkunsidrata, kif ukoll is-sistema funzjonali ġenerali tal-ATM ikunu, u se jibqgħu tollerabbilment siguri billi jilhqqu l-oġettivi u r-rekwiżiti allokatati tas-sikurezza. Dan għandu jinkludi, kif ikun xieraq, l-ispeċifikazzjonijiet ta' kwalunkwe teknika ta' previzzjoni, monitoraġġ jew sħarriġ li tkun qiegħda tintuża,
- ir-rekwiżiti kollha tas-sikurezza relatati mal-implimentazzjoni ta' bidla jkun traccabbli għall-operazzjonijiet/funzjonijiet intiżi.

3.2.4. *Taqsimha 4*

Identifikazzjoni tal-perikli u valutazzjoni tal-gravità

Għandha ssir identifikazzjoni sistematika tal-perikli. Il-gravità tal-effetti tal-perikli f'ambjent partikolari tal-operazzjonijiet għandha tiġi stabbilita bl-użu tal-iskema ta' klassifikazzjoni murija fit-tabella li ġejja, filwaqt li l-klassifikazzjoni tal-gravità għandha tibbaża fuq argument speċifiku li juri l-effett l-aktar probabbli tal-perikli, fl-aġar ċirkustanzi.

Klassifikazzjoni tal-gravità	Effett fuq l-operazzjonijiet
1 (L-aġar)	Aċċident ⁽¹⁾
2	Inċident serju ⁽¹⁾
3	Inċident maġġuri assoċjat mal-operazzjoni ta' inġenju tal-ajru, fejn is-sikurezza ta' inġenju tal-ajru setgħet giet compromessa, u li wasslet għal ċirkustanza fejn inġenju tal-ajru għal ftit ma habatx ma' iehor, mal-art jew ma' ostakoli oħra
4	Inċident sinifikanti li jinvolvi ċirkustanzi li jindikaw li seta' seħħ aċċident, inċident serju jew maġġuri, kieku r-riskju ma għex ġestit fi hdan il-marġini tas-sikurezza, jew li kieku kien fil-qrib inġenju tal-ajru iehor
5 (L-inqas gravi)	L-ebda effett immedjat fuq is-sikurezza

⁽¹⁾ Kif definit fid-Direttiva tal-Kunsill 94/56/KE tal-21 ta' Novembru 1994 li tistabbilixxi l-prinċipji fundamentali li jirregolaw l-investigazzjoni ta' aċċidenti u inċidenti ta' avjazzjoni ċivili (GU L 319,

Sabiex ikun presuppost l-effett ta' periklu fuq l-operazzjonijiet u sabiex tigi stabbilita l-gravità tiegħu, l-approċċ/proċess sistematiku għandu jinkludi l-effetti ta' perikli fuq id-diversi elementi tas-sistema funzjonali tal-ATM, bħalma huma l-membri tal-ekwipagg, il-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru, il-kapaċitajiet funzjonali tal-ingenji tal-ajru, il-kapaċitajiet funzjonali tal-parti fuq l-art tas-sistema funzjonali tal-ATM, u l-abbiltà li s-servizzi tat-traffiku tal-ajru jiġu pprovduti b'mod sigur.

Skema ta' klassifikazzjoni tar-riskji

L-oġġettivi tas-sikurezza bbażati fuq ir-riskji għandhom jiġu stabbiliti f'termini tal-probabbiltà massima ta' seħħ tal-periklu, derivati kemm mill-gravità tal-effett tiegħu, kif ukoll mill-probabbiltà massima tal-effett tal-periklu.

Bħala kompliment neċessarju għall-wiri li l-oġġettivi kwantitattivi stabbiliti jkunu qed jiġu ssodisfati, għandhom jiġu applikati konsiderazzjonijiet addizzjonali dwar il-ġestjoni tas-sikurezza sabiex kull fejn ikun raġonevoli, tiżdied aktar sikurezza għas-sistema tal-ATM.

3.2.5. *Taqsim 5*

Sistema ta' garanzija tas-sikurezza tas-software

Fi hdan l-operazzjoni tas-sistema ta' ġestjoni tas-sikurezza, fornitur ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru għandu jimplementa sistema ta' garanzija tas-sikurezza tas-software skont ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 482/2008⁹.

3.3. **Rekwiżiti tas-sikurezza għall-persunal tekniku u tal-ingenjerija li jwettaq kompiti relatati mas-sikurezza operattiva**

Fornitur ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru għandu jiżgura li l-persunal tekniku u tal-ingenjerija, inkluż il-persunal ta' organizzazzjonijiet operattivi subkuntrattati li joperaw u li jaħdmu fuq il-manutenzjoni tat-tagħmir tal-ATM approvat għall-użu operattiv tiegħu, ikollu għarfien u fehim suffiċjenti tas-servizzi li jkun qiegħed jaħdem fuqhom, tal-effetti reali u potenzjali tax-xogħol tiegħu dwar is-sikurezza ta' dawk is-servizzi, u l-limiti xierqa tax-xogħol li jridu jiġu applikati.

Fir-rigward tal-persunal involut f'kompiti relatati mas-sikurezza, inkluż il-persunal ta' organizzazzjonijiet operattivi subkuntrattati, il-fornitur ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru għandu jiddokumenta l-adegwatezza tal-kompetenza tal-persunal; l-arranġamenti fis-seħħ ta' sistema ta' roster sabiex tassigura kapaċità suffiċjenti u l-kontinwità tas-servizz; l-iskemi u l-politika dwar il-kwalifiki tal-persunal, il-politika dwar it-taħriġ tal-persunal, il-pjanijiet u r-rekords tat-taħriġ kif ukoll l-arranġamenti għas-superviżjoni ta' persunal mhux kwalifikat. Għandu jkun hemm proċeduri fis-seħħ għal każijiet fejn il-kundizzjoni fiżika jew mentali tal-persunal ma tkunx ċara.

⁹ ĠU L 141, 31.5.2008, p. 5.

Fornitur ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru għandu jzomm reġistru ta' informazzjoni dwar in-numru, l-istatus u l-iskjerament tal-persunal involut f'kompiti relatati mas-sikurezza. Ir-reġistru għandu:

- (a) jidentifika l-manigġers responsabbli għal funzjonijiet relatati mas-sikurezza;
- (b) iżomm rekord tal-kwalifiki rilevanti tal-persunal tekniku u operattiv skont ir-rekwiżiti tal-ħiliet u l-kompetenzi meħtieġa;
- (c) jispeċifika l-postijiet u l-kompiti li għalihom ikun assenjat il-persunal tekniku, inkluża kwalunkwe metodoloġija ta' *rostering*.

4. METODI TA' HIDMA U PROCEDURI OPERATTIVI

Fornitur ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru għandu jkun kapaċi juri li l-metodi ta' hidma u l-proċeduri operattivi tiegħu huma konformi mal-istandards fl-annessi li ġejjin għall-Konvenzjoni dwar l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali safejn ikunu rilevanti għall-forniment ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru fl-ispazju tal-ajru kkonċernat:

- (a) Anness 2 dwar ir-regoli tal-ajru fl-għaxar edizzjoni tiegħu ta' Lulju 2005, inklużi l-emendi kollha sa Nru 40;
- (b) Anness 10 dwar it-telekomunikazzjonijiet ajrunawtiċi, Volum II dwar il-proċeduri ta' komunikazzjoni fosthom dawk bi Status ta' PANS fis-sitt edizzjoni tiegħu ta' Ottubru 2001, inklużi l-emendi kollha sa Nru 82;
- (c) Anness 11 dwar is-servizzi tat-traffiku tal-ajru fit-tlettax-il edizzjoni tiegħu ta' Lulju 2001, inklużi l-emendi kollha sa Nru 45.

ANNEX III

REKWIŻITI SPECIFIĊI GĦALL-FORNIMENT TA' SERVIZZI METEOROLOĠIĊI

1. KOMPETENZA U HILA TEKNIKA U OPERATTIVA

Fornitur ta' servizzi meteoroloġiċi bl-ajru għandu jassigura li l-informazzjoni meteoroloġika, meħtieġa għat-twettiq tal-funzjonijiet rispettivi tagħhom u f'forma adatta għall-utenti, tkun disponibbli għal:

- l-operaturi u l-membri tal-ekwipaġġ tat-titjira għall-ippjanar ta' qabel u ta' waqt it-titjira,
- il-fornituri ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru u s-servizzi ta' informazzjoni dwar it-titjiriet,
- l-unitajiet tas-servizzi ta' tfittxija u ta' salvataġġ, u
- l-ajrudromi.

Fornitur ta' servizzi meteoroloġiċi għandu jikkonferma l-livell ta' preċiżjoni li jista' jinkiseb fir-rigward tal-informazzjoni mqassma għall-operazzjonijiet, inkluż is-sors ta' dik l-informazzjoni, filwaqt li jassigura wkoll li dik l-informazzjoni titqassam fil-hin, u tiġi aġġornata kif meħtieġ.

2. METODI TA' HIDMA U PROCEDURI OPERATTIVI

Fornitur ta' servizzi meteoroloġiċi għandu jkun kapaċi juri li l-metodi ta' hidma u l-proċeduri operattivi tiegħu huma konformi mal-istandards fl-annessi li ġejjin għall-Konvenzjoni dwar l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali safejn ikunu rilevanti għall-forniment ta' servizzi meteoroloġiċi fl-ispazju tal-ajru kkonċernat:

- (a) Anness 3 dwar is-servizz meteoroloġiku għan-navigazzjoni internazzjonali bl-ajru fis-sittax-il edizzjoni tiegħu ta' Lulju 2007, inklużi l-emendi kollha sa Nru 74;
- (b) Anness 11 dwar is-servizzi tat-traffiku tal-ajru fit-tlettax-il edizzjoni tiegħu ta' Lulju 2001, inklużi l-emendi kollha sa Nru 45;
- (c) Anness 14 dwar l-ajrudromi fil-verżjonijiet li ġejjin:
 - (i) Volum I dwar id-disinn u l-operazzjonijiet tal-ajrudromi fir-raba' edizzjoni tiegħu ta' Lulju 2004, inklużi l-emendi kollha sa Nru 9,
 - (ii) Volum II dwar l-eliporti fit-tieni edizzjoni tiegħu ta' Lulju 1995, inklużi l-emendi kollha sa Nru 3.

ANNEX IV

REKWIŻITI SPECIFIĊI GĦALL-FORNIMENT TA' SERVIZZI TA' INFORMAZZJONI AJRUNAWTIKA

1. KOMPETENZA U HILA TEKNIKA U OPERATTIVA

Fornitur ta' servizz ta' informazzjoni ajrunawtika għandu jassigura li l-informazzjoni u d-dejta jkunu disponibbli għall-operazzjonijiet f'forma xierqa għal:

- persunal li jopera t-titjira, fosthom il-membri tal-ekwipaġġ, kif ukoll l-ippjanar tat-titjira, is-sistemi ta' ġestjoni tat-titjira u s-simulaturi tat-titjira, u
- fornituri ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru li jkunu responsabbli għas-servizzi ta' informazzjoni dwar it-titjir, is-servizzi ta' informazzjoni tal-ajrudromi dwar it-titjir u l-forniment ta' informazzjoni ta' qabel it-titjira.

Fornitur ta' servizzi ta' informazzjoni ajrunawtika għandu jassigura l-integrità tad-dejta u jikkonferma l-livell ta' preċiżjoni tal-informazzjoni mqasma għall-operazzjonijiet, inkluż is-sors ta' tali informazzjoni, qabel ma tiġi mqasma dik l-informazzjoni.

2. METODI TA' HIDMA U PROCEDURI OPERATTIVI

Fornitur ta' servizzi ta' informazzjoni ajrunawtika għandu jkun kapaċi juri li l-metodi ta' hidma u l-proċeduri operattivi tiegħu huma konformi mal-istandards fl-annessi li ġejjin għall-Konvenzjoni dwar l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali safejn ikunu rilevanti għall-forniment ta' servizzi ta' informazzjoni ajrunawtika fl-ispazju tal-ajru kkonċernat:

- (a) Anness 3 dwar is-servizz meteoroloġiku għan-navigazzjoni internazzjonali bl-ajru fis-sittax-il edizzjoni tiegħu ta' Lulju 2007, inklużi l-emendi kollha sa Nru 74;
- (b) Anness 4 dwar il-kartografija ajrunawtika fl-għaxar edizzjoni tiegħu ta' Lulju 2001, inklużi l-emendi kollha sa Nru 54;
- (ċ) Anness 15 dwar is-servizzi ta' informazzjoni ajrunawtika fit-tnax-il edizzjoni tiegħu ta' Lulju 2004, inklużi l-emendi kollha sa Nru 34.

ANNEX V

REKWIŻITI SPECIFIĊI GĦALL-FORNIMENT TA' SERVIZZI TA' KOMUNIKAZZJONI, NAVIGAZZJONI JEW SORVELJANZA

1. KOMPETENZA U HILA TEKNIKA U OPERATTIVA

Fornitur ta' servizzi ta' komunikazzjoni, navigazzjoni jew sorveljanza għandu jassigura d-disponibbiltà, il-kontinwità, il-preċiżjoni u l-integrità tas-servizzi tiegħu.

Fornitur ta' servizzi ta' komunikazzjoni, navigazzjoni jew sorveljanza għandu jikkonferma l-livell ta' kwalità tas-servizzi li jkun qiegħed jipprovdi u għandu juri li t-tagħmir tiegħu jkun qiegħed jingħata manutenzjoni regolari u fejn ikun meħtieġ, jiġi kkalibrat.

2. SIKUREZZA TAS-SERVIZZI

Fornitur ta' servizzi ta' komunikazzjoni, navigazzjoni jew sorveljanza għandu jikkonforma mar-rekwiżiti tal-Anness II, parti 3 dwar is-sikurezza tas-servizzi.

3. METODI TA' HIDMA U PROCEDURI OPERATTIVI

Fornitur ta' servizzi ta' komunikazzjoni, navigazzjoni jew sorveljanza għandu jkun kapaċi juri li l-metodi ta' hidma u l-proċeduri operattivi tiegħu huma konformi mal-istandards tal-Anness 10 dwar it-telekomunikazzjonijiet ajrunawtiċi għall-Konvenzjoni dwar l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali safejn dawn ikunu rilevanti għall-forniment ta' servizzi ta' komunikazzjoni, navigazzjoni jew sorveljanza fl-ispazju tal-ajru kkonċernat:

- (a) Volum I dwar l-ghajnuniet għan-navigazzjoni bir-radju fis-sitt edizzjoni tiegħu ta' Lulju 2006, inklużi l-emendi kollha sa Nru 82;
- (b) Volum II dwar il-proċeduri ta' komunikazzjoni fosthom dawk bi status ta' PANS fis-sitt edizzjoni tiegħu ta' Ottubru 2001, inklużi l-emendi kollha sa Nru 82;
- (ċ) Volum III dwar is-sistemi ta' komunikazzjoni fit-tieni edizzjoni tiegħu ta' Lulju 2007, inklużi l-emendi kollha sa Nru 82;
- (d) Volum IV dwar is-sistemi ta' sorveljanza bir-radar u għall-evitar tal-ħabtiet fir-raba' edizzjoni tiegħu ta' Lulju 2007, inklużi l-emendi kollha sa Nru 82;
- (e) Volum V dwar l-użu tal-medda ajrunawtika tal-frekwenzi tar-radju fit-tieni edizzjoni tiegħu ta' Lulju 2001, inklużi l-emendi kollha sa Nru 82.